



1. Причини й передумови Великих географічних відкриттів с. 8
2. Відкриття португальців с. 9
3. Христофор Колумб та його плавання до Америки с. 11
4. Перша навколосвітня подорож Ф. Магеллана та її значення с. 13
5. Індіанські народи та їхня цивілізація с. 15

### III. ЗАКРІПЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

#### ● *Бесіда*

1. Яка країна в другій половині XV ст. захопила Близький Схід?
2. Яке відкриття здійснив Васко да Гама?
3. Яка подія вважається датою відкриття Америки?
4. Коли було укладено Тордесільяську угоду?
5. Який мореплавець першим знайшов західний шлях до Індії?
6. Назвіть народи доколумбової Америки, які створили власні цивілізації.

#### ● *Творчі завдання*

1. Чому відкриття Америки називають великим відкриттям, здійсненим через велику помилку?
2. Яке поняття, на вашу думку, найкраще відбиває зміст події: «відкриття Америки» або «зустріч двох цивілізацій»? Обґрунтуйте свій вибір.
3. Про яку подорож ідеться в наведеному уривку?

#### **Витяг зі щоденника учасника однієї з експедицій**

Упродовж трьох місяців та двадцяти днів ми не мали свіжої їжі. Сухарі, які ми їли, були не хлібом, а пилом, перемішаним із хробаками, запаскудженим мишами, а тому невимовно смердючим. Вода, яку ми пили, була гнила й також смерділа. Щоб не вмерти з голоду, ми їли шкіру, якою було вкрито снасті... Ця шкіра під впливом води, вітру та сонця так затверділа, що її треба було вимочувати в морській воді протягом чотирьох-п'яти днів. Після цього ми пекли її на вугіллі та їли..., шури продавалися по півдуката за одного, але навіть за таку ціну їх неможливо було дістати... Нас уразила хвороба, за якої ясна розпухали настільки, що закривали зуби як верхньої, так і нижньої щелепи; люди, уражені цією хворобою, не могли споживати жодної їжі. Дев'ятнадцятеро з нас померли. За три місяці і двадцять днів ми подолали чотири тисячі левг (одна левга — близько 7 км. — Авт.) цим Тихим морем, названим нами Тихим тому, що ми жодного разу не зазнали бурі.

### IV. ПІДСУМКИ УРОКУ

#### ● *Заключне слово вчителя*

- Пошуки нових шляхів до країн Сходу і зростання потреб у золоті та сріблі стали головними причинами Великих географічних відкриттів.
- Завдяки здійсненим відкриттям португальці першими створили колоніальну імперію, населення якої на початку XVI ст. становило близько 1 млн осіб. Загострення боротьби між Португалією та Іспанією за нові землі спричинило перший в історії колоніальний поділ світу.
- Унаслідок подорожі Ф. Магеллана було вперше достеменно доведено, що Земля є кулею, і отримано загальні відомості про її розміри.
- У доколумбовій Америці існували цивілізації, розвиток яких було перервано європейськими загарбниками.

### V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Опрацюйте § 1 підручника.